

KOMPANIJSKO PRAVO-TEMATSKI PLAN I PROGRAM

školska godina 2021/2022.

Prof. dr Draško Bosanac, bosanacdrasko@yahoo.com

1. OSNOVNA LITERATURA

Udžbenik "Kompanijsko pravo", Draško Bosanac, Beograd, 2016.

2. DODATNA LITERATURA

Zakon o privrednim društvima ("Službeni glasnik RS", br. 36/2011, 99/2011, 83/2014-dr. zakon, 5/2015, 44/2018, 95/2018 i 91/2019), Zakon o postupku registracije u Agenciji za privredne registre ("Službeni glasnik RS", br. 99/2011, 83/2014 i 31/2019) i drugi posebni zakoni koji se bave privrednim pitanjima iz nastavne materije i pojedinim institutima privrednog prava (Zakon o bankama, Zakon o Narodnoj banci Srbije, Zakon o osiguranju, Zakon o zadrugama, Zakon o tržištu kapitala, Zakon o javnim preduzećima, Zakon o slobodnim zonama.).

3. PREDISBITNE OBAVEZE

3.1 Aktivnosti u toku predavanja (maksimalni broj poena 10)

Studentima se preporučuje da posećuju predavanja.
Samim prisustvom na predavanjima student može da ostvari 10 poena.

3.2. Praktična nastava-vežbe (maksimalni broj 10 poena). Učešće u diskusiji o aspektima postupka stečaja u privrednom društvu na izlaganju ovog pitanja od gostujućeg stečajnog upravnika.

3.3. Seminarski rad (maksimalni broj poena 20)

Studenti su dužni da urade seminarski rad **slobodnim izborom teme** iz predmetne materije, poštujući opšte uputstvo fakulteta za izradu seminarskih radova (objavljeno na sajtu fakulteta) i uputstvo predmetnog profesora. Napisan seminarski rad studenti šalju profesoru Drašku Bosanac, na e-mail adresu: bosanacdrasko@yahoo.com ili ga predaju u štampanom obliku, ako iz bilo kojih razloga nisu rad mogli dostaviti u elektronskoj formi.

Prilikom slanja seminarskog rada, studenti su u obavezi da u propratnom tekstu e-mail-a navedu lične podatke: ime i prezime, broj indeksa i broj grupe u kojoj slušaju nastavu. Studenti su u obavezi da svoje radove dostave do roka koji odredi profesor.

Seminarski radovi se ne dostavljaju u štampanom obliku pre, posle i/ili na dan održavanja ispita, osim izuzetno, u dogovoru sa profesorom.

Seminarske radove pisati u obliku projektnih zadataka sa zadatim problemima iz

prakse, uz njihovo obavezno izlaganje.

Seminarski radovi koji ne sadrže **pozitivnopravna rešenja (vazeće norme)**, već samo ranija, a da to nije u konkretnom slučaju cilj obrade teme, **biće vraćeni na doradu** ili, ako za doradu nema vremena, **biće bodovani sa minimalnim brojem poena** u slučajevima kada delovi rada odgovaraju izabranoj temi u nekim aspektima.

Za izradu seminarskog rada moguće je ostvariti do 10 poena, a za izlaganje preostalih 10.

3.4. Kolokvijum (maksimalni broj poena 30)

Kolokvijum je u obliku testa i obuhvata **gradivo od strane 17 do strane 63** (do ortačkog društva) iz udžbenika Kompanijsko pravo, Draško Bosanac, Beograd, 2016. (**odnosno ispitna pitanja od 1 do 29**).

4. ZAVRŠNI ISPIT (maksimalni broj poena 30)

Završni ispit student polaže pismeno ili usmeno.

Deo koji se odnosi na završni ispit obuhvata gradivo označeno ispitnim pitanjima 30 do 73 iz udžbenika Kompanijsko pravo, Draško Bosanac, Beograd, 2016.

**5. UPUTSTVO ZA IZRADU SEMINARSKOG RADA IZ PREDMETA
KOMPANIJSKO PRAVO**

Koristiti opšte standarde fakulteta za izradu seminarskih radova i dodatak (uputstvo u nastavku) profesora tim standardima.

**U P U T S T V O
ZA IZRADU SEMINARSKOG RADA IZ PREDMETA KOMPANIJSKO PRAVO**

Izbor teme seminarskog rada je **slobodan** i zavisi od zainteresovanosti studenta za pojedine institute. Predmetni profesor može, u određenim slučajevima, zadati teme čija je izrada obavezna.

Seminarski rad treba da ima sledeće elemente:

- naslovnu stranicu,
- stranicu sadržaja,
- uvod,
- razradu,
- zaključak, i
- stranicu citiranih dela.

Obim rada: najmanje 15 stranica uvoda i razrade teme (znači, bez naslovne stranice, sadržaja i citiranih dela).

Naslovna stranica sadrži: naziv seminarskog rada (naziv teme), ime i prezime studenta, naziv predmeta na koji se rad odnosi, naziv profesora kome se rad predaje, naziv

fakulteta i mesec i godinu kada je rad napisan.

Stranica sadržaja sadrži naslove koji postoje u radu i brojeve stranica na kojima se naslovi nalaze. Naslovi se navode u fontu koji imaju u samom radu. Naslovi drugog i trećeg nivoa se navode ispod naslova prvog nivoa sa malim razmakom u odnosu na njega.

Uvod je uvertira u rad. Sadrži: implikacije teme sa opštim društvenim pojavama, obrazloženje značaja istraživanja određene teme, kratki prikaz koncepta samog rada, napomene studenta u vezi konkretnog istraživanja i sl. Obično je oko jedne stranice.

Razrada sadrži materiju seminarskog rada, teme koja se istražuje.

Seminarski rad mora da sadrži fusnote (opcija u Wordu – „insert-reference-footnote“). Fusnote se navode uvek kada se koriste delovi teksta iz određenog izvora. Fusnote se ne stavljaju kada se objašnjava navedeni citat, kada se piše u kontinuitetu iz jednog izvora (samo nekoliko rečenica, posle se opet postavljaju), kada se pišu svoje reči, u zaključku, i sl. Fusnota sadrži: prezime autora, početno slovo imena, *naziv dela (italic)*, izdavača, grad izdavača, godinu izdanja dela, broj stranice na kojoj se citat nalazi. Stavlja se u navodnike, i prepisuje doslovce (**Primer:** Antonijević, Z., *Poslovi platnog prometa*, Finansijski studio, Beograd, 1970., str. 5). Poželjno je da se manje doslovno citira, a da se više parafrazira materija iz raspoloživih izvora. Fusnota izgleda isto i u slučaju parafraziranja, osim što ispred prezimena autora stoji prefiks: "Vidi".

Zaključak je rezime, rezultat istraživanja, sumirani, parafrazirani rad na prostoru oko jedne stranice. U zaključku se navode i zapažanja istraživača (studenta koji piše rad), saznanja do kojih je došao, stavovi i sl.

Stranica citiranih dela sadrži navod celokupne literature koja je korišćena u radu (knjige, časopisi, Internet stranice, itd.). Dela se navode po azbučnom/abecednom redosledu. Navodi se redni broj, prezime i ime autora, u sledećem redu se nalazi godina izdanja dela, naslov (*italic*), naziv izdavača, grad izdavača, godinu izdanja. Podaci sa Interneta se navode na sledeći način: stranica, naslov, prezime i ime autora (ako je navedeno) i datum preuzimanja teksta sa mreže. Rad mora da sadrži **minimalno pet citiranih izvora (udžbenici, publikacije, naučni i stručni radovi, pravni izvori, internet izvori itd.)**

Napomena: Zabranjeno je kopirati, prepisivati i slično, bez korišćenja tačnih navoda. Radovi u kojima se koristi princip COPY-PASTE materijala, teksta ili delova teksta sa Interneta bez navoda neće se uzimati u razmatranje i takvi radovi će biti negativno ocenjeni.

Seminarske radove je, kako je napomenuto, potrebno dostaviti predmetnom profesoru u elektronskoj formi.

Beograd, 18.09. 2021. godine

Prof. dr Draško Bosanac
bosanacdrasko@yahoo.com

5.1 TEME ZA IZRADU SEMINARSKOG RADA

PREDLOG MOGUĆIH TEMA-NASLOVA ZA SEMINARSKE RADOVE IZ PREDMETA KOMPANIJSKO PRAVO

1. Pojam, predmet i metodi kompanijskog prava
2. Izvori kompanijskog prava

3. Subjekti privrednog prava – pojam i karakteristike
4. Preduzetnik kao privredni subjekt
5. Pojam i osnovna obeležja privrednih društava
6. Zastupanje privrednog društva
7. Ortačko društvo (pojam i karakteristike)
8. Komanditno društvo (pojam i karakteristike)
9. Akcionarsko društvo (pojam i karakteristike)
10. Društvo sa ograničenom odgovornošću (pojam i karakteristike)
11. Likvidacija kao osnov prestanka privrednog društva
12. Stečaj kao osnov prestanka privrednog društva
13. Banke (pojam, osnivanje i pravni položaj)
14. Zadruge (pojam, osnovna obeležja i vrste)
15. Berze i berzanski poslovi – značaj i osnovna obeležja
16. Javna preduzeća
17. Slobodne zone
18. Privredne komore (pojam, članovi i delatnost)
19. Sudovi i rešavanje sporova u privredi
20. Privredna društva osnovana od EU

NAPOMENA: Osim predloga mogućih tema izbor tema iz predmetne materije je **slobodan.**

Beograd, septembar 2021. godine

Prof. dr Draško Bosanac

6. PITANJA ZA ZAVRŠNI ISPIT IZ PREDMETA KOMPANIJSKO PRAVO

Pitanja za završni ispit obuhvataju pitanja od 30. do 73., a u prilogu su data i ostala pitanja iz prvog dela udžbenika koja predstavljaju materiju za kolokvijum.

PITANJA

30. Ortačko društvo (pojam, osnivanje i pravna priroda)
31. Ulozi u ortačko društvo, ortački udeli i prenos udela
32. Poslovođenje u ortačkom društvu
33. Prestanak ortačkog društva i prestanak svojstva ortaka
34. Komanditno društvo (pojam, osnivanje i evidencija podataka o članovima društva)
35. Komanditno društvo (ulog, udeo, dobit i gubitak, vođenje poslova)
36. Odgovornost komanditora
37. Prestanak komanditnog društva
38. Društvo s ograničenom odgovornošću (pojam, odgovornost i sloboda ugovaranja)
39. Osnovni kapital društva s ograničenom odgovornošću i udeli (osnovna pravila)
40. Prestanak društva s ograničenom odgovornošću

41. Upravljanje društvom s ograničenom odgovornošću
42. Unutrašnji nadzor poslovanja društva s ograničenom odgovornošću
43. Akti i dokumenti društva s ograničenom odgovornošću
44. Akcionarsko društvo (pojam i odgovornost za obaveze)
45. Opšte karakteristike akcionarskog društva
46. Osnivanje akcionarskog društva (osnivački akt i prvi statut društva)
47. Vrste i klase akcija (obične i preferencijalne akcije)
48. Raspodela dobiti u akcionarskom društvu (dividenda)
49. Sopstvene akcije akcionarskog društva
50. Povećanje i smanjenje osnovnog kapitala akcionarskog društva
51. Upravljanje akcionarskim društvom
52. Unutrašnji i spoljni nadzor u akcionarskom društvu
53. Prestanak akcionarskog društva
54. Likvidacija privrednog društva
55. Prinudna likvidacija
56. Stečaj, načela stečaja i stečajni razlozi
57. Organi stečajnog postupka i ovlašćeni predlagači pokretanja stečajnog postupka
58. Stečajna masa, unovčenje i deoba
59. Stečaj kao reorganizacija
60. Povezivanje privrednih društava
61. Ogranak privrednog društva
62. Predstavništvo stranog privrednog društva i poslovna udruženja
63. Banke
64. Bankarski poslovi (aktivni, pasivni, neutralni)
65. Narodna banka Srbije
66. Javno preduzeće (pojam i delatnost od opšteg interesa)
67. Cilj osnivanja javnog preduzeće, uslovi za obavljanje delatnosti i imovina
68. Zadruga (pojam; zadružne vrednosti i principi; delatnost zadruga)
69. Vrste zadruga
70. Privredne komore (pojam i vrste)
71. Posebna tela za rešavanje sporova pri Privrednoj komori Srbije
72. Regulisano tržište i MTP (multilateralna trgovačka platforma)-BERZA (organizator tržišta; poslovi na regulisanom tržištu; minimalni kapital)
73. Kadrovska osposobljenost i tehnička opremljenost regulisanog tržišta

PITANJA ZA KOLOKVIJUM

1. Pojam, predmet i metodi kompanijskog prava
2. Istorijski razvoj kompanijskog prava
3. Značaj kompanijskog prava
4. Odnos između kompanijskog prava i građanskog prava
5. Odnos između kompanijskog prava i privrednog i trgovinskog prava
6. Odnos između kompanijskog prava i radnog prava
7. Odnos između kompanijskog prava i ostalih srodnih grana prava
8. Izvori kompanijskog prava koje utvrđuje država
9. Autonomni izvori kompanijskog prava
10. Ostali izvori kompanijskog prava i hijerarhija izvora

11. Opšti principi i načela privrednog poslovanja
12. Preduzetnik (pojam, imovina, odgovornost za obaveze)
13. Poslovno ime, sedište i delatnost preduzetnika
14. Poslovođa i ostali zaposleni kod preduzetnika
15. Pojam i osnovna svojstva privrednog društva
16. Delatnost i registracija privrednog društva
17. Vrste privrednih društava
18. Osnivački akt, statut i ugovori u vezi sa društvom
19. Odgovornost za obaveze društva
20. Sedište društva i prijem pošte
21. Poslovno ime privrednog društva
22. Zastupanje privrednog društva
23. Imovina i kapital privrednog društva, utvrđivanje vrednosti nenovčanog uloga
24. Lica koja imaju posebne dužnosti prema privrednom društvu i povezana lica
25. Dužnost pažnje i dužnost prijavljivanja poslova i radnji u kojima postoji lični interes
26. Dužnost izbegavanja sukoba interesa
27. Dužnost čuvanja poslovne tajne
28. Dužnost poštovanja zabrane konkurencije
29. Pravo na informisanje članova društva

METODI IZVOĐENJA NASTAVE

- konsultacije "ex cathedra",
- interaktivni metod, aktivnost i inicijativa studenata,
- analiza slučajeva iz prakse i pravna radionica (vežbe).

Ukupan fond časova predavanja za Beograd-svaki utorak u 16 časova. Raspoloživo vreme, od **24 školska časa** u kome je moguće upoznavanje sa osnovima nastavnih pitanja, uz određene primere iz prakse (vežbe 2-4 časa). **Studenti u ostalim konsultativnim centrima imaju terminiranu nastavnu aktivnost shodno mogućnostima, a u stalnom kontaktu sa profesorom putem mejlova i onlajn platforma <https://onlinenastava.ppf.edu.rs> (lozinka za ulaz je: online@ppf). Kolokvijum se održava 16.11.2021.g., a završni rad (naknadni termin). Rok za dostavljanje seminarskog rada je 02.12.2021.g., a njegova odbrana će biti održana 16.12.2021.g. Mogućnost promene termina zbog određenih okolnosti koje utiču na nastavni proces.**

OCENA ZNANJA (maksimalni broj poena 100)

Aktivnost	Broj poena
Aktivnosti u toku predavanja	10
Praktična nastava	10
Izrada seminarskog rada	20
Kolokvijum	30
Završni ispit	30
Ukupno poena	100

OSTALE NAPOMENE

- **ispitna pitanja** (73, formulacija koja obuhvata suštinu instituta), ispit *pismeni ili usmeni*, zavisno od broja prijavljenih ispita i okolnosti realizovane nastave;
- **seminarski rad** (mogućnost izbora teme, poštovanje metodološko-tehničkih standarda), obaveza dostavljanja u određenom roku, izuzetno 10 dana pre početka ispitnog roka, **obratiti pažnju na aktuelnost izvora-pozitivnopravna rešenja (!); vraćanje radova** (*vraćanje radova na doradu, ukoliko ima vremena*); stariji izvori u funkciji ranijih zakonskih i teorijskih rešenja i u funkciji upoređivanja rešenja).
- **kolokvijum-obuhvata prvih 29 ispitna pitanja** (30 poena);
- **završni ispit-44 ispitna pitanja** (30 poena), što znači da je moguće ostvariti u predispitnim aktivnostima **70 poena** sa pripadajućom ocenom (8-osam);
- **konačna ocena** dobija se na osnovu zbira poena iz predispitnih i ispitnih obaveza,
- **mogućnost kontinuiranih konsultacija** o svim pitanjima predmeta i pripreme ispita: (bosanacdrasko@yahoo.com).

CILJ IZUČAVANJA PREDMETA

Upoznavanje studenata sa bitnim pitanjima kompanijskog prava i sticanja dodatnih znanja o položaju privrednih subjekata i njihovom pravnom poslovanju na tržištu, kojima se student nisu bavili u "srodnim" predmetima na ranijim godinama studiranja. Takođe, da upozna studente sa osnovnim etičkim pojmovima i njihovom primenom u svetu biznisa, te da ukaže da pravno i etičko ponašanje u poslovnom biznisu donosi koristi-poslovni cilj (dobit) i sa pravnim "okvirom" u tom smislu.

Izučavanje ovog predmeta treba da omogući stvaranje pretpostavki studentima da utvrde znanja koja će im omogućiti i olakšati rad u privrednim i ostalim subjektima koji se bave najrazličitijim delatnostima (proizvodnja, promet roba i usluga, finansijske transakcije, obavljanje poslova u javnom interesu i dr.), a da pri tome uvažavaju osnovne postulate prava i etike poslovanja i da budu odgovorni u donošenju poslovnih odluka ili u tumačenju normi vezanih za te odluke.

ISHOD PREDMETA

Osposobljenost studenata za bolje snalaženje u tumačenju propisa u poslovanju privrednih subjekata. Sticanje sposobnosti da prepoznaju pravno i moralno sporna pitanja u poslovanju, kao i da razumeju uticaje alternativnih rešenja datog poslovnog problema na društvo i prirodnu sredinu.

SADRŽAJ PREDMETA

1. Teorijska nastava:

- pojam, predmet i metod kompanijskog prava, odnos sa drugim granama prava, izvori kompanijskog prava,
- subjekti privrednog prava (preduzetnici, privredna društva, društva drugih pravnih formi),
- privredna društva: pojam i osnovna obeležja, vrste, imovina i svojina, poslovno ime, delatnost, sedište, upis u registar, zastupanje, osnivanje, upravljanje, povezivanje,

- reorganizacija i prestanak,
- javna preduzeća, privredne komore, slobodne zone,
  - društva drugih pravnih formi: banke, zadruge berze, društva za osiguranje,

2. Praktična nastava (vežbe)

- analiza praktičnog domašaja načela i pojedinih instituta kompanijskog prava (stečaj, delatnost APR-a itd.)
- pregled privrednopravne i sudske prakse vezano za pojedine institute kompanijskog prava, studije slučajeva,
- etički aspekti marketinga,
- poslovni moral i društvena provera

Beograd, septembar 2021. godine